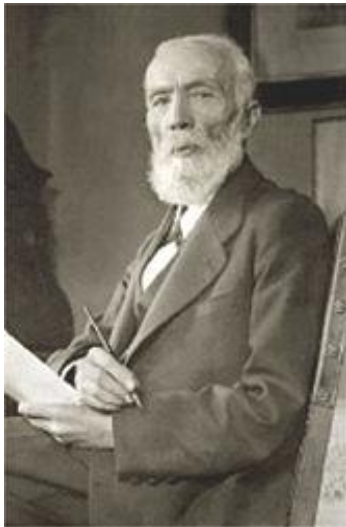

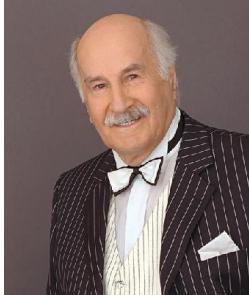
Лютий 2015 року

2	<p>170 років від дня народження <i>Івана Павловича Пулюя</i> (1845–1918), українського вченого (фізика, електроніка), винахідника, громадського діяча, педагога. Першим зробив знімок кісток руки доньки із використанням X-променів, які через 12 років були запатентовані як «рентгенівські». Доцент Віденського ун-ту. Професор Вищої технічної школи в Празі, ректор першого в Європі електротехнічного факультету. Доктор Страсбурзького ун-ту. Державний радник з електротехніки Чехії і Моравії. Член Наукового товариства імені Шевченка.</p> <p>Завжди пам'ятав про свою приналежність до українського народу і ніколи не ганьбився цим. Називав Україну «перлиною Європи» та вірив у її незалежність. Це йому належить думка: «Самостійність України є ключем для мирної зали Європи», «Гордієвим вузлом, під замком якого лежить гарантія миру Європи».</p>	
3	<p>280 років від дня народження <i>Ігнація Красицького</i> (Ignacy Krasicki, 1735–1801), польського письменника, діяча культури польського Просвітництва.</p> <p>Був відомий своєю поезією (сучасники надали йому почесне звання князя поетів), філософськими трактатами, драмами, науковими працями. Є автором першого польського просвітницького роману – «Пригоди Миколая Досвядчинського» (1775).</p> <p>В його доробку присутня просвітницька енциклопедія – «Зібрання необхідних відомостей» (1781) і трактат на кшталт історії всесвітньої літератури – «Про віршування і віршотворців» (видано 1803).</p>	
5	<p>60 років з дня смерті <i>Леоніда Тимофійовича Білецького</i> (1882–1955), українського літературознавця (історика літератури, теоретика літератури, методолога літературознавства), президента Української вільної академії наук (1948–1952), дійсний член Наукового Товариства імені Шевченка. Основна методологічна праця – «Основи української літературно-наукової критики» (Київ: Либідь, 1998).</p>	

Лютий 2015 року

7	<p>130 років від дня народження <i>Льюїса Сінклера</i> (1885–1951), американського письменника, автора романів «Головна вулиця» (англ. «Main Street», 1920), «Баббіт» (англ. «Babbitt», 1922), «Мартін Ерроусміт» (англ. «Martin Arrowsmith», 1925, Пулітцерівська премія), «Елмер Гентрі» (англ. «Elmer Gantry», 1927), «У нас це неможливо» (англ. «It Can't Happen Here», 1935) й ін. 1930 першим з американських письменників став лауреатом Нобелівської премії з літератури «за могутнє і виразне мистецтво оповіді і за рідкісне вміння з сатирою і гумором створювати нові типи і характери». У своїй Нобелівській промові «Страх американців перед літературою» (англ. «The American Fear of Literature») виступив проти тих, хто «боїться будь-якої літератури, крім тієї, яка звеличує усе американське, однаково недоліки і достоїнства».</p>	
9	<p>100 років від дня народження радянського актора <i>Бориса Федоровича Андрєєва</i> (1915–1982). Серед робіт в кіно: «Трактористи» (1939, роль Назара Думи), «Винищувачі» (1939, роль лейтенанта Птенчика), «Два бійці» (1943, роль Сашка Свинцова), «Велика сім'я» (1954, роль Іллі Журбина, приз усього акторському складові на Міжнародному кінофестивалі в Каннах, 1955), «Поема про море» (1958, за сценарієм О. Довженка, роль Сави Зарудного, перша премія за виконання чоловічої ролі на Всесоюзному кінофестивалі, 1959), «Оптимістична трагедія» (роль Ватажка, 1963, приз за краще виконання чоловічої ролі «Золоті ворота» на Міжнародному кінофестивалі у Сан-Франциско, 1963), «Острів скарбів» (1971, за романом Л. Р. Стівенсона, роль Джона Сільвера).</p>	
10	<p>День пам'яті Олександра Сергійовича Пушкіна (1799–1837), 178 років від дня смерті основоположника нової російської літератури.</p>	

Лютий 2015 року

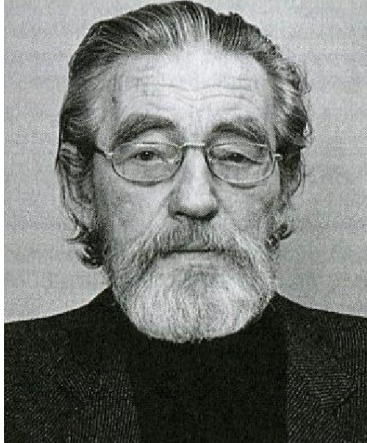

10	<p>125 років від дня народження Бориса Леонідовича Пастернака (1890–1960), російського поета і письменника, майстра філософської і пейзажної лірики, перекладача. Основні твори: поетичні збірки «Сестра моя – життя» (рос. «Сестра моя – жизнь» 1922), «Друге народження» (рос. «Второе рождение», 1934), «На ранніх потягах» (рос. «На ранних поездах», 1943) й ін., роман «Доктор Живаго» (вперше посмертно 1988).</p> <p>У 1946–1950 щорічно висувався на присудження Нобелівської премії з літератури. 1958 за пропозицією нобелівського лауреата Альбера Камю став другим (після І. О. Буніна) письменником Росії, якому була присуджена ця нагорода «за значні досягнення в сучасній ліричній поезії, а також за продовження традицій великого російського епічного роману». Проте в СРСР ця подія викликала вкрай негативну реакцію (включаючи обвинувачення у зраді, 27 жовтня 1958 письменника виключили зі Спілки письменників СРСР.), в результаті чого Пастернак надіслав на адресу Шведської академії таку телеграму: «Через те значення, яке отримала присуджена мені нагорода у суспільстві, до якого я належу, я повинен від неї відмовитися. Не вважайте за образу мою добровільну відмову». Лише 9 грудня 1989 диплом і медаль Нобелівського лауреата вручили у Стокгольмі сонові поета – Євгенові Пастернаку.</p>	
	<p>100 років від дня народження Володимира Михайловича Зельдіна (1915), радянського і російського актора театру і кіно, одного з найстаріших діючих акторів. Працює у Центральному Академічному Театрі Російської Армії в Москві, де грає у виставах «Людина з Ламанчі» (роль Сервантеса-Дон Кіхота), «Давним-давно» (роль Кутузова), «Танці з учителем» (роль Неделіна).</p>	

Лютий 2015 року

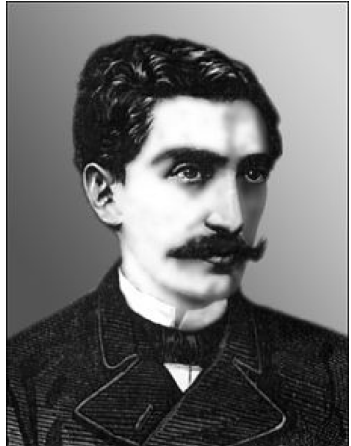

11	<p>345 років від дня народження Самійла Васильовича Величка (1670–1728), українського козацького літописця, автора першого систематичного викладу історії української козацької держави, при написанні якого використав значну кількість українських, польських, та німецьких джерел, широке коло документів Генеральної Військової Канцелярії, народні перекази, ін. козацькі літописи, твори іноземних істориків, архівні документи, листами, реєстри тощо. Автентичність численних документів, наведених у літописі, істориками не заперечується; частина з них відома й з інших джерел. Літопис Величка написаний українською літературною мовою XVIII ст. з елементами народної мови. Повний текст його не зберігся, виданий Київською Археографічною комісією лише у 1848–1864 рр. під назвою «Летопись событий в юго-западной России в 17 в.».</p>	
12	<p>День народження Леся Мартовича (1871–1916), українського письменника та громадського діяча. Свої новели з селянського життя писав <u>покутською</u> говіркою.</p>	
14	<p>160 років від дня народження Всеволода Михайловича Гаршина (1855–1888), російського письменника. Активно працював у жанрі написаного у формі щоденника, листа, сповіді оповідання, для якого характерне обмежене коло дійових осіб, фабульна простота, розгортання сюжету за строгим логічним планом, відсутність дії і складних колізій, композиційна завершеність (досягає майже геометричної визначеності), заміна драматизму дії драматизмом думки і переживань, які рухається у зачарованому колі «проклятих питань» суспільної неправди. Легітимізував в рос. літературі особливу художню форму – новелу, яка згодом одержала повний розвиток у творчості А. Чехова Показові твори: «Чотири дні» (рос. «Четыре дня», 1877, дебют), «Пригода» (рос. «Происшествие»), «Боягуз» (рос. «Трус»), «Художники», «Надія Миколаївна» (рос. «Надежда Николаевна»), «Червона квітка» (рос. «Красный цветок», 1883).</p>	

Лютий 2015 року

14	<p>85 років від дня народження <i>Георгія В'ячеславовича Якутовича</i> (1930–2000), українського митця-графіка, ілюстратора, майстра ліногравюри, ксилографії та офорту, художника кіно; батько Сергія Якутовича – головного художника фільму Юрія Іллєнка «Молитва за гетьмана Мазепу» (2000–2002).</p> <p>Перебував під впливом творчості Георгія Нарбута та школи «бойчукістів», а також надихався фольклорним монументалізмом і простотою творчості Дієго Рівєри. Відомий майстерними графіками (переважно дереворитами) до «Фата моргана» М.Коцюбинського (1957), «Ярослав Мудрий» і «Свіччине весілля» І. Кочерги (1962), «Козак Голота» М. Пригари (1966), «Захар Беркут» І. Франка (1972), «Кленові листки» В. Стефаніка, «Повість про Ігорів похід» (1977), «Слово минулих літ» (1981). Брав участь у створенні фільму «Тіні забутих предків» (реж. С. Параджанов, 1964), головний художник фільму «Захар Беркут» (реж. Л. Осика, 1971)</p>	
	<p>175 років від дня народження <i>Клода Оскара Моне</i> (1840–1926), французького художника, одного із засновників імпресіонізму.</p>	
20	<p>110 років від дня народження <i>Уласа Самчука</i> (1905–1987), українського письменника, журналіста і публіциста, автора романної трилогії «Волинь» («Куди тече річка» (1932), «Війна і революція» (1936), «Батько і син» (1937).</p> <p>У літературній творчості був літописцем змагань українського народу протягом сучасного йому півстоліття.</p>	
21	<p><i>Міжнародний день рідної мови.</i></p>	
22	<p>205 років від дня народження <i>Фредеріка Шопена</i> (польськ. Fryderyk Franciszek Szopen, фр. Frédéric François Chopin, 1810–1849), польського композитора, піаніста (за іншими даними: 01.03.1810 р.)</p>	

Лютий 2015 року

	<p>330 років від дня народження <i>Георга Фрідріха Генделя</i> (1685–1759), німецького і англійського композитора доби бароко. Найвідоміший твір – «Месія», ораторія на тексти Біблії короля Якова, що звичайно виконується на Різдво. Глибоко вплинув на багатьох пізніших композиторів, включаючи Гайдна, Моцарта і Бетховена.</p>	
<p style="color: red; font-size: 2em; font-weight: bold;">23</p>	<p>День народження <i>Віктора Олексійовича Кравченка</i> (1933–2007), кандидата філологічних наук, професора англійської філології факультету іноземних мов Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника.</p>	
	<p>5 років від дня смерті <i>Захара Микитовича Крикуна</i> (1924–2010), професора Івано-Франківського національного технічного університету нафти і газу, автора підручника для студентів нафтових спеціальностей «Обчислювальна техніка в інженерних і економічних розрахунках» (Москва: Недра, 1987, рос. мовою).</p>	
<p style="color: red; font-size: 2em; font-weight: bold;">25</p>	<p>165 років від дня народження <i>Володимира Григоровича Барвінського</i> (1850–1883), українського письменника, публіциста, видавця, громадського, культурного діяча, юриста.</p> <p>Під псевдонімом Василь Барвінок опублікував повісті «Скошений цвіт» (1877) і «Сонні мари молодого питомця» (1879). У цих творах порушив проблеми життя українців Галичини, торкнувся болючих питань суспільного й національного розвитку, намагався вказати шляхи виходу з неволі. Видав у Львові «Бібліотеку найзнаменитіших повістей», в якій вийшли перші переклади українською мовою Ч. Діккенса, Е. Золя, Г. Флобера, Е. Ожешко, І. Тургенева («Дим»), М. Гоголя («Мертві душі»).</p>	
	<p>110 років від дня народження <i>Павла Павловича Вірського</i> (1905–1975), українського балетмейстера, організатора і художнього керівника Ансамблю танцю УРСР (тепер Національний заслужений академічний ансамбль танцю України ім. П. П. Вірського).</p>	

25	<p>День народження <i>Лесі Українки</i> (1871–1913), класика української літератури, драматурга, критика, перекладачки, громадської діячки. Винятково велике значення творчості Лесі Українки в історії української літератури полягає в тому, що вона збагатила українську поезію новими темами й мотивами; досконало володіючи катренами й октавами, сонетами й оригінальними строфічними будовами, використовуючи гексаметр, верлібр, п'ятистоповий ямб тощо, вона збагатила строфіку, ритміку й метрику української поезії. На переломі 19–20 ст., використовуючи мандрівні сюжети світової літератури, Леся Українка стала в авангарді творчих сил, що виводили українську літературу на широку арену світової літератури.</p>	
27	<p>140 років від дня народження <i>Володимира Петровича Філатова</i> (1875–1956), академіка медицини, українського офтальмолога, хірурга, винахідника, поета, художника, мемуариста російського походження. Засновник та перший директор, з 1936 року по 1956 рік, Ін-ту очних хвороб і тканинної терапії НАМН України (Одеса, нині носить його ім'я). За весь період життя Філатов написав близько 460-ти наукових праць та монографій.</p>	
28	<p>125 років від дня народження <i>Осипа Йосафатовича Сорохтея</i> (1890–1941), українського маляра, графіка, карикатуриста, педагога. Загалом знайдено понад тисячу його творів, які представлені, в основному, у Львівській галереї мистецтв та Івано-Франківському художньому музеї. Вершиною його творчості називають графічну серію «Голгофа». В Івано-Франківську є вулиця, названа в честь митця.</p>	
28	<p>95 років від дня народження <i>Федора Олександровича Абрамова</i> (1920–1983), російського письменника, одного з чільних представників «селянської прози», значного напрямку в російській прозі 1960–1980-х рр. Автор епічного циклу про долю селянського роду «Прясліни» (рос. «Пряслины»), який утворюють романи «Брати і сестри» (рос. «Братья и сёстры», 1958), «Дві зими і три літа» (рос. «Две зимы и три лета», 1968), «Шляхи-роздоріжжя» (рос. «Пути-перепутья», 1973), «Дім» (рос. «Дом», 1978).</p>	